

Inleiding

De Tijd van Monniken en Ridders (500 – 1000) en die van Steden en Staten (1000 – 1500) noem je samen de Middeleeuwen. Die naam is in de zestiende eeuw bedacht. Wetenschappers en kunstenaars uit die tijd grepen terug op het erfgoed uit de Oudheid. De Grieken en Romeinen waren met hun kennis en kunde een lichtend voorbeeld. Na het ineenstorten van het West-Romeinse Rijk verdwenen veel sporen van de Antieken. Op het gebied van kennis en cultuur trad er dan ook een duisternis in die wel duizend jaar aanhield. Rond 1500 kwamen de Grieken en Romeinen weer uit de schaduw tevoorschijn en stelde een filosoof zelfs dat de mensheid daardoor als opnieuw geboren moest worden beschouwd. Die duizend jaar daarvoor waren niet veel meer dan een tussenperiode, een tijdelijke stop geweest in de ontwikkeling van de menselijke beschaving.

Op zoek naar een verklaring voor het ontstaan van die duistere periode wijzen historici al snel naar de kerk en het christelijk geloof. Dat verspreidde zich over Europa juist op het moment dat het Romeinse Rijk uiteenviel. In de eeuwen erna werd de invloed van het christelijk geloof allesoverheersend. Ook kennis en cultuur moesten in het christelijk wereldbeeld passen. Ideeën van bijvoorbeeld Griekse filosofen en sterrenkundigen over de samenstelling van hemel en aarde stonden op gespannen voet met het Scheppingsverhaal. Zodoende verdween kennis die de kerk niet kon gebruiken.

Met deze blik op het verleden ontstaat het idee dat geloof en verstand moeilijk samengaan. Op het moment dat het geloof leidend werd, leek het verstand zich maar moeizaam te kunnen ontwikkelen. Het is de vraag of dit werkelijk zo was.

Opdracht

In deze quest van 20 XM breng je de ontwikkeling van het geloof en verstand voor de periode 500 – 1600 (tijdvakken 3 t/m 5) in beeld in ruimte en tijd. Uiteindelijk geef je antwoord op de vraag of geloof en verstand elkaar uitsluiten of niet.

Ontwikkeling in ruimte: via Google Maps maak je een (interactieve) landkaart / plattegrond waarop de ontwikkeling van geloof en verstand in de periode 500 – 1600 te zien is. De vraag daarbij is op welke tijd het geloof of verstand zich op een bepaalde plek ontwikkelde. Zijn er kenniscentra aan te wijzen? Welke plekken waren van belang voor de ontwikkeling van het geloof? Enz. Enz.

Ontwikkeling in tijd: met behulp van een levende grafiek geef je de ontwikkeling van het geloof en verstand in de periode 500 – 1600 weer. Een levende grafiek is een horizontale tijdbalk. Aan het begin ervan staat een verticale lijn met scorepunten. De scorepunten lopen van –5 tot +5, de tijdbalk staat bij score 0 (nul) haaks op de scorelijn.

Informatie: om de ontwikkeling van geloof en verstand tussen 500 – 1600 te kunnen reconstrueren, krijg je bij deze opdracht 32 bronnen. Deze bronnen hebben soms een verwijzing naar tijd, soms naar plaats en soms naar een kenmerkend aspect. Op deze manier kun je de bronnen voor zowel de interactieve landkaart gebruiken als voor de levende grafiek. *Uiteraard maak je ook gebruik van Tijd voor Geschiedenis H.3 t/m H.5*

Spelregels

Je maakt deze opdracht in tweetallen. Je kunt er iedere BloX geschiedenis aan werken. Als je deze periode iedere BloX benut, zou je de opdracht zonder problemen af moeten krijgen.

De deadline is op vrijdag 18 februari om 16:00 uur.

Je levert het volgende in:

- (link naar) de landkaart via Google Maps
- Ingepulde levenslijn / tijdbalk
- Ingepulde vragenformulier

Werkwijze

- Begin met het ordenen van de bronnen. Gebruik daarvoor de informatie bij de bronnen en het lijstje met kenmerkende aspecten. Je plaatst de bronnen op volgorde van tijd, maar koppelt ze ook aan een kenmerkend aspect.
- Markeer in de bronnen aanwijzingen die duiden op gunstige ontwikkelingen voor geloof of verstand, of juist op ongunstige ontwikkelingen.
- Het vragenformulier gaat voornamelijk over conclusies die je pas kunt trekken als je de tijdbalk / levenslijn hebt ingevuld.
- Om belangrijke plaatsen op jouw landkaart te plaatsen, kijk je waar het verstand of geloof de hoogste, dan wel laagste scores behaalt.

Vragenformulier

I Ontwikkeling geloof in ruimte		
a	Op welke plekken vonden de meest gunstige ontwikkelingen voor het geloof plaats? Noem er drie tot vijf.	
b	Leg bij iedere plek kort uit, waarom de ontwikkeling van het geloof daar zo gunstig was.	
c	Welke kenmerkende aspecten kun je aan de gebeurtenissen bij a en b koppelen? Leg je antwoord telkens uit.	
d	Op welke plekken vonden de minst gunstige ontwikkelingen voor het geloof plaats? Noem er drie tot vijf.	
e	Leg bij iedere plek kort uit, waarom de ontwikkeling van het geloof daar zo ongunstig was.	
f	Welke kenmerkende aspecten kun je aan de gebeurtenissen bij d en e koppelen? Leg je antwoord telkens uit.	

II Ontwikkeling verstand in ruimte		
a	Op welke plekken vonden de meest gunstige ontwikkelingen voor het verstand plaats? Noem er drie tot vijf.	
b	Leg bij iedere plek kort uit, waarom de ontwikkeling van het verstand daar zo gunstig was.	
c	Welke kenmerkende aspecten kun je aan de gebeurtenissen bij a en b koppelen? Leg je antwoord telkens uit.	
d	Op welke plekken vonden de minst gunstige ontwikkelingen voor het verstand plaats? Noem er drie tot vijf.	
e	Leg bij iedere plek kort uit, waarom de ontwikkeling van het verstand daar zo ongunstig was.	
f	Welke kenmerkende aspecten kun je aan de gebeurtenissen bij d en e koppelen? Leg je antwoord telkens uit.	

III Ontwikkeling geloof in tijd		
a	Op welke momenten vonden de meest gunstige ontwikkelingen voor het geloof plaats? Noem er drie tot vijf.	
b	Leg bij iedere gebeurtenis kort uit, waarom de ontwikkeling van het geloof daar zo gunstig was.	
c	Welke kenmerkende aspecten kun je aan de gebeurtenissen bij a en b koppelen? Leg je antwoord telkens uit.	
d	Op welke momenten vonden de minst gunstige ontwikkelingen voor het geloof plaats? Noem er drie tot vijf.	
e	Leg bij iedere gebeurtenis kort uit, waarom de ontwikkeling van het geloof daar zo ongunstig was.	
f	Welke kenmerkende aspecten kun je aan de gebeurtenissen bij d en e koppelen? Leg je antwoord telkens uit.	

IV Ontwikkeling verstand in tijd		
a	Op welke momenten vonden de meest gunstige ontwikkelingen voor het verstand plaats? Noem er drie tot vijf.	
b	Leg bij iedere gebeurtenis kort uit, waarom de ontwikkeling van het verstand daar zo gunstig was.	
c	Welke kenmerkende aspecten kun je aan de gebeurtenissen bij a en b koppelen? Leg je antwoord telkens uit.	
d	Op welke momenten vonden de minst gunstige ontwikkelingen voor het verstand plaats? Noem er drie tot vijf.	
e	Leg bij iedere gebeurtenis kort uit, waarom de ontwikkeling van het verstand daar zo ongunstig was.	
f	Welke kenmerkende aspecten kun je aan de gebeurtenissen bij d en e koppelen? Leg je antwoord telkens uit.	